

Παρασκευάς Ποτηρόπουλος**ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ**

Γεννήθηκε στη Νίκαια του Πειραιά το 1967. Το 1987 έλαβε το δίπλωμα της Ραλλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας Πειραιά και το 1991 το πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, Τομέας Ψυχολογίας). Το 1998 ολοκλήρωσε τις Μεταπτυχιακές του Σπουδές στον Τομέα Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με επιστημονική υπεύθυνο την κ. Ε. Σκουτέρη Διδασκάλου, με θέμα της κύριας μεταπτυχιακής εργασίας: Από τις «χαμένες πατρίδες» στην πατρίδα του Σήμερα. Νέα Μηχανιώνα, προσφυγική συνείδηση και ταυτότητα. Το 2007 ανακηρύχθηκε Διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, τομέας Λαογραφίας υποστηρίζοντας διατριβή με θέμα: «Πολιτισμικές ταυτότητες στην Πίνδο» υπό την επίβλεψη του καθηγητή κ. Β. Νιτσιάκου.

Κατά τα έτη 1992–1996 εργάστηκε ως ερευνητής σε εθνογραφικές έρευνες στην περιοχή της Έδεσσας, στη Βέροια και στη Νέα Μηχανιώνα Θεσσαλονίκης, στα πλαίσια αντίστοιχων προγραμμάτων με επιστημονική υπεύθυνο την κ. Ε. Σκουτέρη Διδασκάλου. Παράλληλα από το 1991 συμμετέχει σε εθνογραφικές αποστολές στην περιοχή της Πίνδου με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή κ. Β. Νιτσιάκο.

Το 1997 διορίστηκε ως δάσκαλος στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, εργαζόμενος στη Θεσσαλονίκη και στη συνέχεια στη Νίκαια του Πειραιά.

Το 2002 έλαβε την υποτροφία του Ι.Κ.Υ. στον Τομέα του Λαϊκού Πολιτισμού.

Από το Σεπτέμβριο του 2005 ως τον Αύγουστο του 2008 ήταν αποσπασμένος στο Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών. Στο πλαίσιο εντεταλμένων και επ' ευκαιρία αποστολών πραγματοποίησε επιτόπιες έρευνες στην Κεφαλονιά, την Ήπειρο και την Δυτική Θεσσαλία. Συμμετέχει στην επιμέλεια δημοσιευμάτων του Κέντρου και στις εργασίες ψηφιοποίησης και ηλεκτρονικής τεκμηρίωσης του Αρχείου του. Από τον Μάρτιο του 2009 είναι εκλεγμένος Ερευνητής του Κέντρου Λαογραφίας

Έχει δημοσιεύσει το βιβλίο:

Νέα Μηχανιώνα: Από τις «χαμένες πατρίδες» στην πατρίδα του Σήμερα (University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2003).

Επιμέλεια Εκδόσεων

2012: *Ο Νικόλαος Γ. Πολίτης και το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών 4 – 7 Δεκεμβρίου 2003*, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου: Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Δημοσιεύματα αρ. 23, Αθήνα 2012, Επιμέλεια έκδοσης: Αικ. Πολυμέρου – Καμηλάκη, Επιμέλεια ύλης: Ποτηρόπουλος Παρασκευάς.

2010: Ευάγγελος Καραμανές, Παρασκευάς Ποτηρόπουλος (επιμ.), *Το αρχείο της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Τζούρτζιας της Αθαμανίας και η ψηφιοποίησή του από το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας, (Τρίκαλα 15 Νοεμβρίου 2008), Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Τζούρτζια της Αθαμανίας, Τρίκαλα 2010.

- 2008:** *Ο Δημήτριος Σ. Λουκάτος και η Ελληνική Λαογραφία*, Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας (Ιωάννινα 23 Απριλίου 2004), Κέντρο Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας Ακαδημίας Αθηνών, Δημοσιεύματα αρ. 27, Υπεύθυνη έκδοσης: Αικ. Πολυμέρου – Καμηλάκη, Επιμέλεια έκδοσης: Ποτηρόπουλος Παρασκευάς, Αθήνα 2008
- 2007:** Συμμετοχή, υπό την εποπτεία της Διευθύντριας του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας κ. Αικ. Πολυμέρου-Καμηλάκη στη διόρθωση και τη φιλολογική επιμέλεια των κειμένων του Καταλόγου για την επανέκθεση «Ελαίας Εγκώμιον» (Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Δημοσιεύματα αρ. 26) στην Αρχαία Ολυμπία από 11 Αυγούστου 2007 ως τον Μάρτιο του 2008.
- 2006:** Συμμετοχή, υπό την εποπτεία της Διευθύντριας του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας κ. Αικ. Πολυμέρου-Καμηλάκη στη διόρθωση και τη φιλολογική επιμέλεια των κειμένων του Καταλόγου για την επανέκθεση «Ελαίας Εγκώμιον» (Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Δημοσιεύματα αρ. 26) στη Ν. Υόρκη στο κτήριο των Ηνωμένων Εθνών το διάστημα 1 Σεπτεμβρίου – 13 Οκτωβρίου 2006.

β. Ψηφιακές εκδόσεις:

- 2008:** Συνεργάτης στην έκδοση του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών «Λαογραφικός Άτλας της Ελλάδος», Ψηφιακή εφαρμογή πολυμέσων, DVD, με χαρακτηριστικές θεματικές του λαϊκού πολιτισμού για όλες τις γεωγραφικές περιοχές της χώρας. Οι ψηφιακοί Άτλαντες με θέματα: Το λαϊκό εορτολόγιο στον κύκλο του έτους, Τις εθμικές περιοδικές πυρές, Το άροτρο (ξύλινο και σιδερένιο) και τον ζυγό αποτελούν το υποέργο «Ανάπτυξη Εφαρμογής Πολυμέσων Λαϊκού Πολιτισμού» στο πλαίσιο του Έργου «Ανάπτυξη Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης του Λαϊκού Πολιτισμού» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας.
- 2008:** Συνεργάτης στην έκδοση του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών «Ταξιδεύοντας στην Ελλάδα για λαογραφική αποστολή». Η εκπαιδευτική αυτή εφαρμογή έχει ως κύριο στόχο την σύνδεση της εκπαίδευσης με τον θησαυρό της Λαϊκής Παράδοσης. Αποτελεί το υποέργο «Ανάπτυξη Εκπαιδευτικής Εφαρμογής Πολυμέσων» στο πλαίσιο του Έργου «Ανάπτυξη Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης του Λαϊκού Πολιτισμού» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας (συγγραφή κειμένων για τους Παξούς, με βάση την επιτόπια έρευνα του Δ. Λουκάτου, και για το Ληξούρι Κεφαλονιάς)

γ. Επιλογή δημοσιεύσεων:

1. "Between City and Village: Cultural Practices, Socio-economic Relations and Fluid Localities", *International Journal of Anthropology*, Volume 27, Issue 3 (July – September) 2012, 197-206.
2. «Η προσέγγιση του παραδοσιακού πολιτισμού στη Μικρά Ασία, τον Πόντο και τη Θράκη από το Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών», Πρακτικά, 1ο Συμπόσιο "Μικρά Ασία. Ιστορία, Πολιτισμός, Μνημεία", διοργάνωση Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και Σύλλογος Μικρασιατών Πτολεμαΐδας, 8-9 Νοεμβρίου 2009, Πτολεμαΐδα 2010, σ. 198 - 208.
3. Ευάγγελος Καραμανές και Ποτηρόπουλος Παρασκευάς, «Η Ψηφιοποίηση του Αρχείου της «Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Τζούρτζιας Αθαμανίας (Φ.Α.Τ.Α.)», στο Ευάγγελος Καραμανές, Παρασκευάς Ποτηρόπουλος (επιμ.), *Το αρχείο της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Τζούρτζιας της Αθαμανίας και η ψηφιοποίησή του από το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας, (Τρίκαλα 15 Νοεμβρίου 2008), Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Τζούρτζιας της Αθαμανίας, Τρίκαλα 2010, σ. 21-60.

4. «Ο πολυτοπικός χαρακτήρας της βλάχικης κοινότητας. Το παράδειγμα της Κρανιάς Ασπροποτάμου», Πρακτικά 9ου Συμποσίου Ιστορίας, Λαογραφίας, Βλάχικης παραδοσιακής Μουσικής και Χορού με θέμα: «Ο Ασπροπόταμος στο Χώρο και το Χρόνο», Τρίκαλα, 2008, σ. 204-217.
5. «Πρακτικές διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς στα Ανω Πεδινά Ζαγορίου», στο Δ. Ρόκος (επιμ.), Η Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Ηπείρου (πρακτικά 4ου συνεδρίου του Ε.Μ.Π. και ΜΕ.Κ.Δ.Ε), Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Τόμος II, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 2007, σ. 373-394.
6. «Χοροί και χώροι. Συμβολικές διαστάσεις της τοπικής ταυτότητας στην Κρανιά Τρικάλων», στο Κ. Πανοπούλου (επιμ.), 3ο Συνέδριο Λαϊκού Πολιτισμού: Χορός και πολιτισμικές ταυτότητες στα Βαλκάνια, Σέρρες 2006, σ. 227-239.
7. «Νέα Μηχανιώνα Θεσσαλονίκης. Προσφυγική συνείδηση και συλλογική ταυτότητα», στο Χρ. Χατζητάκη-Καψωμένου (επιμ.), «Ελληνικός παραδοσιακός πολιτισμός, Λαογραφία και Ιστορία», πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη της Αλ. Κυριακίδου-Νέστορος (Θεσσαλονίκη 1998), Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 2001, σ. 262-272.
8. «Η φωτογραφία ως μαρτυρία», περιοδικό Περίαπτο, τ.2, 2000, σ. 18 -28.
9. «Οργάνωση και χρήση του χώρου στον οικισμό Περιβόλι της Πίνδου: Αλλαγές στον τρόπο ζωής στη διάρκεια του 20ού αιώνα», *Περίαπτο*, τ. 1, 1998, σ. 21-28.
10. «Η Οργάνωση του Χώρου στο Περιβόλι της Πίνδου» στο Β. Νιτσιάκος (επιμ.), «Το Περιβόλι της Πίνδου: Αναζητώντας την Κοινότητα του σήμερα, Ιχνηλατώντας την Κοινωνία του χθες», Τρίκαλα 1995, σ. 59-99.
11. «Τουριστική ανάπτυξη και επιπτώσεις της στον ορεινό χώρο. Άνω Πεδινά Ζαγορίου», περιοδικό Ρήξη, Τεύχος 40 (1993), σ. 53-54

δ. ανακοινώσεις σε συνέδρια – διαλέξεις (επιλογή)

- 2012:** «Οι άνθρωποι και οι τεχνικές: προσωπικές διαδρομές ξυλοναυπηγών», **Εργαστήριο για τη βιομηχανική κληρονομιά** με τη συνεργασία του *Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς* και του *Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς* στο πλαίσιο του κύκλου **Το πολυσχιδές της Βιομηχανικής κληρονομιάς, Θ' συνεδρία**. Ξυλοναυπηγική: ένας λιγότερο μελετημένος κλάδος παραδοσιακής τεχνολογίας και άυλης κληρονομιάς, Πέμπτη, 20 Δεκεμβρίου 2012, Αθήνα.
- 2012:** «Ο σύγχρονος «τόπος» μιας προσφυγικής κοινότητας: διαδικασίες μετασχηματισμού στη Νέα Μηχανιώνα Θεσσαλονίκης», Διεθνές Συνέδριο Καισαριανής- Μικρασιατικός Ελληνισμός: Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον, 14-16 Δεκεμβρίου 2012, Δήμος Καισαριανής, Αθήνα 2012.
- 2012:** «Η μουσειολογική πρόταση και τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Λαογραφικού Μουσείου», Τελετή Αγιασμού για την επίσημη έναρξη λειτουργίας των Εργαστηρίων Παραδοσιακών Τεχνών του Λαογραφικού Μουσείου Αράχωβας, Αράχωβα 2 Δεκεμβρίου 2012.
- 2012:** “The ‘ATLAS’ of Greek Folklore and the winter masquerades”, closing conference “Carnival King of Europe II” - San Michele all’ Adige-Trento 27-28 September 2012.

- 2012:** «Στοιχεία παράδοσης και νεωτερικότητας στον λαϊκό πολιτισμό της Σμύρνης», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: «Σμύρνη: Η ανάπτυξη μιας μητρόπολης της Ανατολικής Μεσογείου (17^{ος} αι. - 1922)», Υμηττός 20-23 Σεπτεμβρίου 2012, Οργανωτής: Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Φιλοπρόοδος Όμιλος Υμηττού.
- 2011:** «Οι εθιμικές πυρές και συμβολική συγκρότηση της τοπικής ταυτότητας», Επιστημονική Συνάντηση: ««Η φωτιά πηγή ζωής, δύναμης και καθαρισμού», Αθήνα 1, 2 και 3 Απριλίου 2011, Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης.
- 2011:** “Between city and village: cultural practices, socioeconomic relations and “liquid” localities”, Corinth, Greece, 27-29 May 2011, CUA ANNUAL CONFERENCE, Commission on Urban Anthropology, IUAES & University of Peloponnese, Faculty of Social Sciences, Department of Social and Educational Policy.
- 2011:** «Το “κάψιμο του Γληγοράκη”: ο μετασχηματισμός και η δυναμική της “παράδοσης” σε ένα ευετηρικό δρώμενο στο Ληξούρι Κεφαλονιάς», Επιστημονική ημερίδα: «Διαβατήρια ευετηρικά δρώμενα. Παλαιές μορφές - σύγχρονοι προβληματισμοί - νέες ερμηνείες», Θήβα 17 Σεπτεμβρίου 2011, Δημοτικός Οργανισμός Θήβας, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.
- 2011:** Καταγραφές της προσφυγικής μνήμης. μεταφορές και μετασχηματισμοί πολιτισμικών παραδόσεων σε πρόσφυγες της Αττικής από το αρχείο του Κέντρου Λαογραφίας», Επιστημονική Ημερίδα «Διασχίζοντας το Αιγαίο: Μεταναστεύσεις και πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις. Το παράδειγμα των Μικρασιατών της Αττικής», Πεύκη Αττικής 12 Νοεμβρίου 2011, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Σύλλογος Μικρασιατών Πεύκης και Λυκόβρυση «Ιωνία».
- 2011:** «Ορεινές κοινότητες», Επιστημονική συνάντηση «Αράχωβα: Παραδοσιακός πολιτισμός και τοπική οικονομία», Αράχωβα 11 Δεκεμβρίου 2011, Κέντρο Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Δήμος Διστόμου - Αράχωβας-Αντίκυρας, Δημοτική Ενότητα Αράχωβας.
- 2010:** «Αποστολή στην περιοχή Παλικής Κεφαλληνίας», Επιστημονική Ημερίδα: «Οι αποστολές του Κέντρου Λαογραφίας για επιτόπια έρευνα», Αθήνα 14 Οκτωβρίου 2010, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.
- 2010:** «Τα ονόματα των τόπων και οι τόποι των ονομάτων. Το παλίμψηστο των τοπωνυμίων στην Παλική Κεφαλονιάς», ανακοίνωση στην Τριακονταετηρίς (1980-2010) Ημερίδα Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας, 27 Ιανουαρίου 2010, Αθήνα.
- 2009:** Παρουσίαση του βιβλίου «Κοινωνικός και Πνευματικός βίος Κεριωτών» της Αλεξάνδρας Κατσαΐτου, εκδόσεις ΤΡΙΜΟΡΦΟ, 26 Σεπτεμβρίου 2009, Ιερός Ναός Παναγίας Κεριώτισσας, Κερί Ζάκυνθος.

- 2009:** «Τοπία ταυτότητας στην Παλική Κεφαλονιά: Η μνήμη, η εμπειρία και οι αναπαραστάσεις του χώρου», διάλεξη στα πλαίσια του κύκλου ομιλιών και συζητήσεων της Ελληνικής Εταιρείας Εθνολογίας Φεβρουάριος –Μάιος 2009, 11 Μαΐου 2009.
- 2009:** «Η ψηφιοποίηση του Αρχείου της Φ.Α.Τ.Α.», ανακοίνωση στην *Ημερίδα παρουσίασης των αποτελεσμάτων του Έργου «Ανάπτυξη Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης του Λαϊκού Πολιτισμού» του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»* Παρασκευή 3 Απριλίου 2009, Ακαδημία Αθηνών.
- 2009:** Ευάγγελος Καραμανές, Παρασκευάς Ποτηρόπουλος «Παρουσίαση του τόμου: Ο Δημήτριος Σ. Λουκάτος και η Ελληνική Λαογραφία, Δημοσιεύματα αρ. 27, Αθήνα 2008», στην εκδήλωση *Παρουσίαση των νέων εκδόσεων του Κέντρου Λαογραφίας*, Τρίτη 17 Φεβρουαρίου 2009, Ακαδημία Αθηνών.